

Bulgaristana
son tavsiye

Türkiye yeni nizam adı altında mihrer boyunduruğuna girmez. O tam ve mutlak istiklâlini her türlü şart karşısında muhafaza ve müdafaa edecektir. Bulgaristanın da kapılarını ecnebi ordularına açmama lâzımdır kalamayız.

YAN: ETEM İZZET BENİCE

Yunan tasarru istikametlerini gösterir harita

Yunan ordusu
dün Görice'ni

şark mahallelerine girdi

İtalyanlar dün şehri tahliye ettiler

Şimaligarbideki dağıntık İtalyan kuvvetlerinin temizlenmesine başlandı

Drač ve Tiran tekrar bombardıman edildi

Yunanlılar 15 top, yüzlerce mitralyöz ve daha bir çok ganaim aldılar

Atina: 22 (A.A.) — İtalyanlar Görice'yi tahliye etmişlerdir.

Londra 22 (A.A.) — Ajans telgraflarına göre, Yunan ileri kolları, Görice şehrinin şark kısmındaki mahalleri şimdiye ılgal etmişlerdir. Fakat bu kolların ilerlemek için kuvvetli Yunan kütatının gelmesini bekledikleri söylenmektedir. Yunan kütaları şimdi şimali garbideki İtalyan müfrezelelerinin temizlik ameliyesine başlamış bulunmaktadır.

50 İtalyan subayı vazifeden alındı

Londra 22 (A.A.) — İtimada gayan bir kaynaktan öğrenildiğine göre, Arnavutlukta İtalyan ordusundan 50 subay vazifelerinden alınmışlardır.

Yunan - İtalyan harbine ait diğer telgraflar 3 üncü sahifemizedir.

KISACA

Güz mevsimi

Musolini: — Yunanistanın eğerini sökeceğim.

Dedi. Bugüne kadar bilinen hakikat: Enir dağılarında ve Görice cibali silsilesinde İtalyan neferlerinin eğerlerinin söküldüğüdür.

Bizim mahut arkadaşla bu bahsi konuşuyorduk da, gülerlek:

— Çiğer sökmek... faslı bir tarafa bırak hele de sana daha başka birşey söyleyeyim...

Dedi ve... devam etti:

— Malum a... Şimdi güz mevsimi. Yani yaprak dökümü. İtalyan ordusunun Arnavutlukta vaziyeti ile mevsim arasında bir müşabehet bulmuyor musun?

(Devamı 3 üncü sahifede)

Alman büyük
elçisi Fon Papen
Sofyadan geçti

Kral Boris tarafından kabul edildi

Sofya 22 (A.A.) — Ankara'ya gitmekte olan, Almanyanın Türkiye büyük elçisi Fon Papen dün öğleden sonra Sofyadan geçmiştir. Zannedildiğine göre, Fon Papen Ankaraya doğru seyahatine devam etmeden evvel, Kral Boris tarafından kabul edilecektir.

5 milyonluk bir İngiliz ordusu

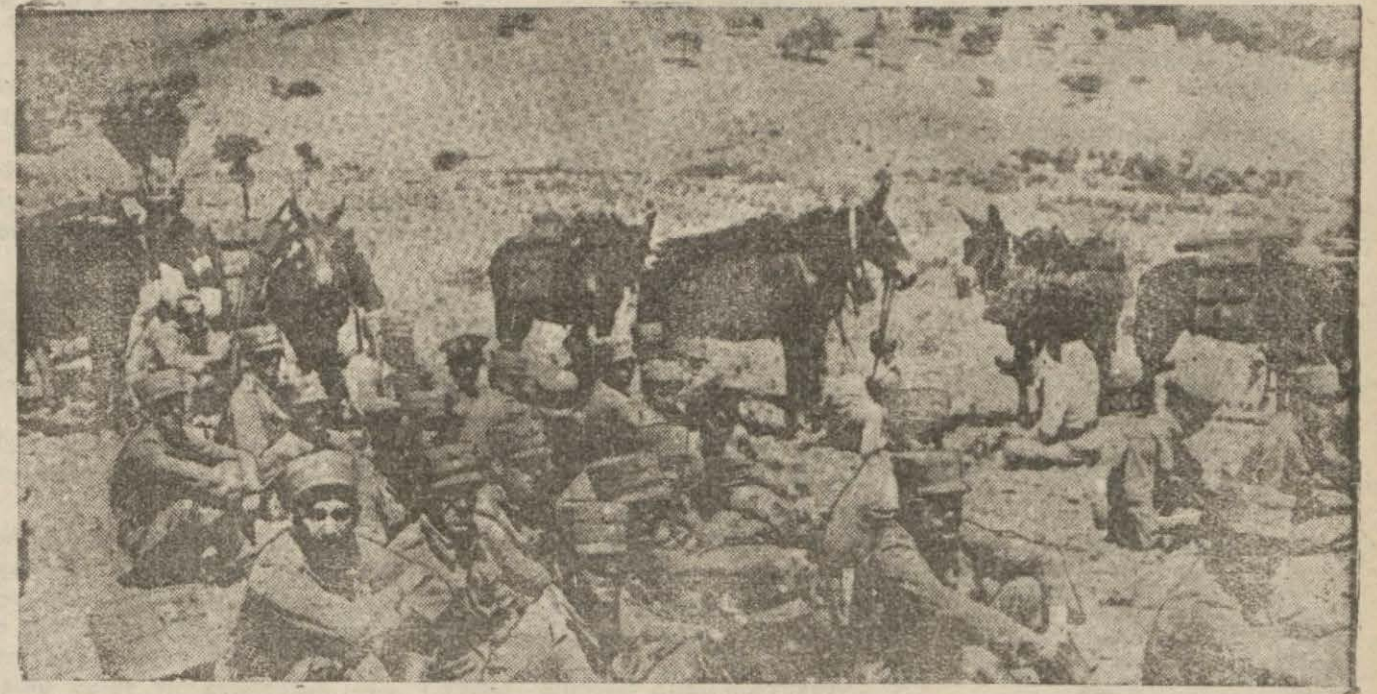
Londra 22 (A.A.) — Sabık nazırlardan Lord Vinterton dün avam kamerasında söylediği bir nutukta, beş milyon kişilik bir sefer ordusunun teşkilini istemiştir.

Romanyanın da
üçlü pakta iltihakı
bekleniyor

Berline giden Antoneskunun yeni bir protokol imza etmesi muhtemel

Bükreş 22 (A.A.) — Havas ajansının hususi muhabirinden: Romanyanın üçlü pakta iltihakı pek yakın telâkki edilmektedir. Başvekil Antoneskunun Almanyayı ziyareti esnasında bunun vukuu muhtemeldir.

Macaristanın iltihakı kimseyi (Devamı 3 üncü sahifede)

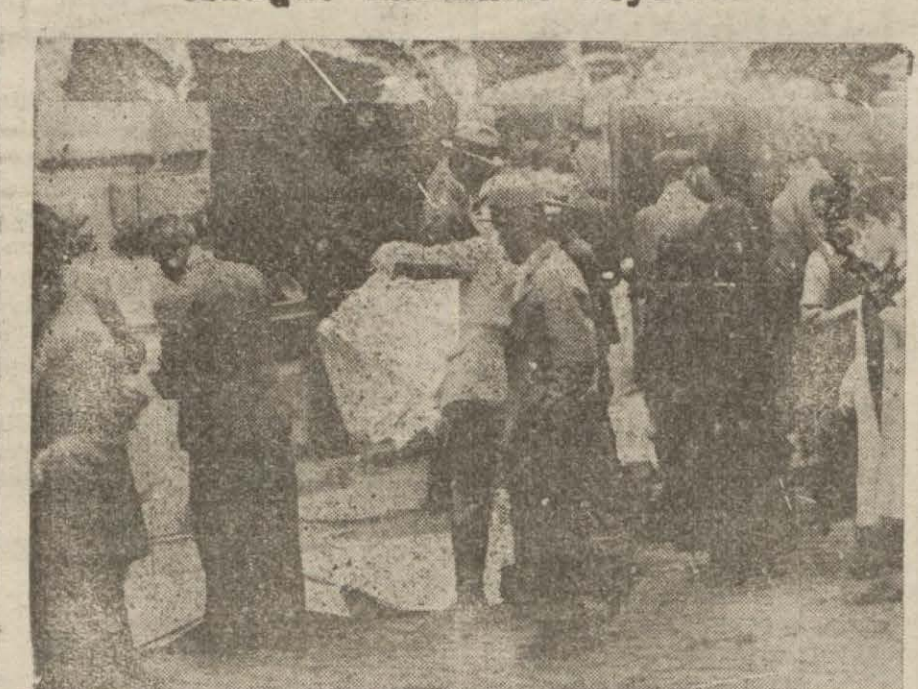
Bir Yunan kolu istirahat halinde

Işıkları karartmağa
ait yeni kararlar

Mektepler de daireler gibi erken kapanacak

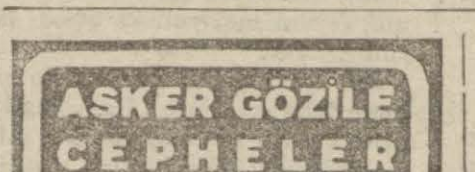
«Kapalıçarşı» niçin akşamları iki saat evvel kapanıyor?

Valinin, evlere ve dükkânlara ait yanlış tebligat hakkında beyanattı

Herkes koyu renkli kâğıt tedarikile meşgul

Bütün memleket gibi şehrimiz de dün geceyi ilk defa karanlıkta geçirmiştir. Işıkları söndürme ve maskeleme nizamnamesinin tatbikine başlandı ilk gece İstanbul'da umumiyet itibarıyla hiçbir hâdis olmaması icabeden emniyet tedbirleri alınmıştır. Fakat Eminönü, Şehremini, Sirkeci, Eyüp, Aksaray ve daha birçok semtlerde bekçiler, polisler, akşamdan dükkânlara, evlere tebligat yaparak ışıkları maskeleme veya söndürme mecbur tutmuşlardır. Halbuki evler ve dükkânların iç ışıklarının karartılması, maskelemesinin başlanacağı tarih Dahiliye Vekâletince ilân edileceğinden ve 1 kânunuevvel kadar da mühlet verilmiş olduğundan henüz maskeleme malzemesi almayan halk (Devamı 3 üncü sahifede)

ASKER GÖZİLE CEPHELER

Bir meydan muharebesine doğru

Yunan cephesinin her tarafında Yunan taarruzunun büyük bir şiddet ve kesafet peyda ettiği anlaşılmaktadır. Görünüş ve gelen haberlere nazaran, Yunanlılar bilhassa dört noktadan ric'at halinde bulunan İtalyanları sıkıştırmakta ve takipte bulunmaktadır.

Bu noktalardan asıl iki mühimni Görice'nin şimali ile cenupla Kalamas nehrini geçen mntakadır. Merkezde de iz'ac muharebeleri olmaktadır.

Şimalde Prespe gölünün yukarısındaki İvan gölünün sahilini dolayarak, Kurudağ silsilesi de Yunanlıların eline geçmiş bulunmaktadır.

(Devamı 3 üncü sahifede)

Yeni Münakale
Vekili vazifesine
başladı

Eski Vekil Ali Çetinkaya Vekâlete gelerek memurlara veda etti

Yeni Münakale Vekilimiz Cevdet Kerim İncedayı dününden itibaren vazifesine başlamıştır. Cevdet Kerim İncedayı dün şu beyanatta bulunmuştur:

«Liderlerimin yüksek teveccüh ve itimatlarının eseri olarak münakalat işleri vazifesini deruhde etmiş bulunuyorum. Münakalat Vekâleti mevzuu içinde bulunan hizmetler biri milletin ve devletin umumi hizmetleri, diğeri doğrudan doğruya vatandaşla ilgilendir. Amme hizmetleri olarak iki cepheledir. Hizmetlerin bu şümül ve ehemmiyetini gözönünde tutarak (Devamı 3 üncü sahifede)

İşe umum
müdürlüğü

Yeni teşkilâtın salâhiyet ve vazifeleri hakkındaki tetkikat bitmek üzere

Hükümet, milli koruma kanununda tadilat yapmak suretile, her türlü gıda maddelerinin alım ve satımında sıkı bir kontrol temin edebilmek maksadıyla yeni bir proje hazırlamaktadır. Proje bugünlerde meclise sevk edilecektir. Projeye göre, bu kabil maddelerin alım ve satımını Ticaret Vekâleti yapacaktır.

Ticaret Vekâletinde teşekkül eden komisyon, işe umum müdürlüğü ve bu müdürlüğün salâhiyet ve vazifeleri hakkında da tetkiklerini ıkmal etmek üzeredir. Bu lâ-yihanın önümüzdeki hafta meclise verilmesi muhtemeldir.

Dahiliye Vekâletinin de hükümetin yeni bir kararını yakında ilân edeceği bildirilmektedir.

Erkeklere laf atan kadınlar yakalanıyor

Tutulan genç kadınların yarısı hastalıklı çıktı

Beyoğlu, Galata ve İstanbul ci-hetlerindeki birahane ve içkili yerlere gelerek müsteri arayan veya sokaklarda erkeklerle laf atan kadınların yakalanmasına geçilmiştir. Dün geceki kontrollarda Beyoğlu ve Galatanın bazı birahane ve sokaklarında bu kabil altmış kadın tutulmuştur. Diğer taraftan evvelki geceki kontrollarda da Galaada 16 uygunsuz kadın tutulmuş, bunların yarısı hastalıklı çıkmıştır.

Bu sabah bir Alman tütüncü heyeti geldi

Almanlar mühim miktarda tütün alacaklar

Almanyanın maruf tütün fabrikaları mümessillerinden Kut-venger ile diğer bir tüttün fabrikası mümessili bu sabahki konvansiyonelle şehrimize gelmişlerdir. Bunlar memleketimizden mühim miktarda tütün satın almak istemektedirler.

BİR İNGİLİZ FİLM OPERATÖRÜ DA GELDİ

Maruf bir İngiliz sinema şirketinin film alma operatörü şehrimize gelmiştir. Mumalleyh İstanbul ve Ankarayı filme alıp memleketimizi harice tanıttacaktır.

Apartman ve
evlerde sığınak
masrafını kim
ödeyecek?

Bu hususlarda yeni, esaslı kararlar verildi

Ev, apartman ve müesseselerde sığınak inşa paraları ile ışık karartma ve emsali pasif koruma masraflarının kimin tarafından verileceği kararlaştırılmıştır. Bu kararara göre ev, apartman veya herhangi bir binada ve yahut da binanın bahçesi içinde yapılacak sığınak ve siperlerin inşa masrafları sadece bina sahibine ait olacaktır. Kiracılar bu masrafa istirake mecbur tutulamazlar.

Apartmanlarla birkaç aile oturan evlerde diğer pasif koruma masraflarını her aile; kirası nisbetinde verecektir. Bu gibiler arasında uyusamadıkları takdirde, pasif koruma komisyonuna müraacaat edecekler ve ihtilâfi komisyon halledecektir.

Berberler arasından arkası kesilmeyen bir dedikodu!

Cemiyetin eski reisi yeni reise cevap veriyor

Berberler cemiyeti reisi Mustafa Turan geçenlerde gazetemize verdiği izahatta, berberler mektebinin açılmamasından eski reis İsmail Hakkı'nın idaresindeki mektep komitesini mes'ul tutmuş ve sekiz avdır bu komitenin bir türlü icatı edemediğini, mektebin eskiden şahsi bir müessese olarak idare edildiğini söylemişti. Eski cemiyet reisi İsmail Hakkı, «eni reisin bu iddialarını tamamlamamla yer-siz bularak şu izahatı vermiştir: — Bir kere; gerek maarif müdürlüğünün ve gerek esnaf cemiyetleri müşterek bürosunun emizdeki resmi tezkerelerinden de (Devamı 3 üncü sahifede)

Dün ve bugün 22 muhtekir daha yakalandı

Işık karartma malzemesini ve diğer maddeleri arttıranların takibine geçildi

Işık karartma malzemesini arttıran veya saklayanların sıkı bir surette takip olmalarına geçilmiştir. Zabıta teşkilâtı ve kaymakamlıklar bu hususta seferber edilmişlerdir. Bu mevanda diğer maddeler üzerinde de sıkı kontroller vardır. Dün şehrimizde yedi muhtekir yakalandığını yazmıştık. Bunlara ilâveten dün ve bu sabah yeniden yakalananlar şunlardır:

Çarşıkapıda seyyar satıcı Haçik, Ortaköyde Dereboyunda seyyar satıcı Albert, Hvuzlu handa toptancı kâğıtçı Nesim ve İzaro, Sirkeci'de (Devamı 3 üncü sahifede)

Cuma konuşmaları

FİKİR GÖRÜŞÜ

Kitap ve insan

Kitap mefhumunun bir ucunda Allah, öbür ucunda da sonsuzluk var. İnsan öğütünü ebcedlerle fethe ede bitiremeyeceği sonsuzluk...

Bu yüzden, yarına gebe kahr-ramanlar, kitaplık cehde, kitaplık çapa, kitaplık yapıya, hakiki olgun temel şartı gözüle bakırlar. Onlara kitap, yarım nişanlıya -cak ses güllisinin biricik manç -nı...

Kitap dımda, gündelik yazı, çerden çıptan konuşma gibi bazı kolay ve ucuz âletler de vardır ki, mançınğa nışetle, köy çocuklarının serçelere taş attığı çatal sapları andırır. Bir günün sabahında avladıkları sesi, ancak akşamuna ulaştırabilirler.

Bu âletlerin vazifesi, cigara paketlerinin arkasındaki kısa ad -

Her (ulvi) nin ziddi, aynı boyda bir (süfli) değil mi? Kitaplık davaları gününbirlik karalamalar ve hafif sohbetler içinde can çekirtmek de, cücelerin kârı...

Göksu sefası için yapılmış sandalla açık deniz geçilmez. Onun içindir ki, böyle bir sandalda, büyük vapur süvarilerinin kılık ve edasına bürünmüş bir kayıkçı, bizi katıla katıla güldürür.

Dikket edelim; hem dikkat edelim, hem insan!

Kitap yazamıyoruz! Kitapın ana şartı olan keyfiyet yükünden vazgeçtik; kemiyet ağırlığını yüklenilecek yarı yarıya asması olurdu.

Ciğerlerimizde, kitap kadrosunun üfleyecek havaya yer yok. Bütün fikir pazarımız, kolayca şişen (Devamı 3 üncü sahifede)

HADİSELER KARSISINBA SON TELGRAF

MEHTAP NEREDE?

Osman Cemal eski mehtapların artık kalmadığından şikâyetçi. Nerede o eski aşıkane mehtaplar, diyor.

Şimdi mehtap yine var; fakat ismi değişti, maytap oldu.

Eskiden mehtap insanların âdeti aklını başından alırdı. Şimdi, insanlar maytaba alıyorlar.

ODUNDA

FARK

Rumeli ve Anadolu odunları arasında bir fark kalmadı. Çünkü ikisine de aynı narh kondu: 435 kuruş..

Odun oduna benzer mi, diyeceksiniz?

Fakat çıkınca benzer..

Üzüm üzüme baka baka kararır.

Odun depolarında, ikisi yanyana duradur birbirlerine benzemişlerdir.

GAZİNO

VE İMTİHAN

Çalılı gazinolarda çalışan bilunum hanende ve sazaneler birer vesika almağa mecbur tutulmuş!

İmtihan olacaklar ve vesika alacaklar!

Asıl gazino sahiplerini imtihana tâbi tutmalı! Onların içinde sazdan sözden anlamayan öyleleri var ki..

EVLENMEK

İSTİYOR

24 yaşında bir delikanlı gazetelere şöyle bir ilân vermiş! «tahsilini bitirinceye kadar bana bakacak zengin, dul bir kadını evlenmek istiyorum. yaşı kırkbeşe kadar kabulümdür. Güzelliği orta olabilir.» Oğlum, delikanlı, böylesini bulsak, hep evleneceğiz.. Hani, nerede?!

BÜRHAN CEVAT

Fırsat kollayanlar

İşıkların maskelenmesi kararı üzerine, bu iş için kullanılabilircek her türlü vasıta, birdenbire fiyatını arttırdı. Bir kısım maddeler ortadan kalktı, yok oldu. Bu hal bazı soysuz kimselerin, her hâdiseyi şahsi menfaatleri için bir fırsat telâkki ettiklerinin misalidir.

Bu gibilerin kafasını emmek zamanı gelmiştir.

BÜRHAN CEVAT

Son Telgraf'ın Edebî Tefrikası: 7

Küçük Hanım Yavaş Gel!

SELÂMI İZZET SEDES

Çiçek, çiçek, çiçek... Nikâh memurluğunun salonu binbir çiçek tarlasına benzemişti. Jalenin arkasından onu öpüp tebrik ediyorlar. Cahidin dostları hararetle elini sıkıyorlardı.

Nikâh kıydı. Yeni evliler ta ahbütlerini imzaladılar.

Jale imzasını atarken, birden-bire pencereden süzülen güneş ışığı genç kızın başını hâleledi. Bir kaç kişi mırıldandılar.

— Uğur âlâmetidir!

Jale kocasının koluna girdi, çıktılar.

Gece otedeki düğünleri fevkalâde eğlenceli oldu. Kalkışınlar ezan sesini bastırıyordu. Jale oradan oraya tel ve duvağı ile gidip geliyor, misafirlerine ikram ediyordu.

400 yıllık bir hamam

Belediye; Koska yolundaki Beyazıt hamamını yıkıyarak muhafaza edecek

Beyazıt meydanı ile Lâleli bulvarını birbirine bağlayan Koska yolundaki Beyazıt hamamı, belediye reisi B. Lütfi Kurdu tarafından alâkadarlar bildirilmiştir.

Bu yokuşu inerken sağ tarafa tesadüf eden ve 400 yıldan fazla bir ömre malik olan Beyazıt hamamının da sahibi bulunan bir hâkimden satın alınarak simdi harap vaziyetinden kurtarılıp muhafaza edilmesi kararlaştırılmıştır.

Çünkü padişah 3 üncü Ahmedin hal'ı ve Sadrazam Nevşehirli İbrahim paşanın boğulmasını intaç eden «Patrona Halil isyanı» bu hamamda hazırlandığından müzeler müdürlüğü buraya mimarî, tazyini kıymetinden başka tarihî bir kıymet de atfetmektedir.

Yardım sevenler cemiyetinin İstanbul şubesi

Ankara Milli Cemiyet İsmet İnönü'nün refikaları Bayan Mevhibe İnönü'nün reisliğinde teşekkül etmiş olan «Yardım sevenler cemiyeti» nin Erzurum'da bir subesi kurulmuştur. Şehrinizin güzide aile reisi bayanların İstambul'da da bir sube açılmasını arzu ettikleri öğrenilmiştir. Bu hayırlı ve faydalı teşekkül, askerlerimize kıyık giyim esvayı imal ve derci işi ile de Ankara'da faaliyet göstermektedir.

Hiç bir resmi daire diğerini dava edemeyecek

Başvekilat dün vilâyete gönderdiği bir emirle badema hiç bir devlet dairesinin diğer bir resmi daire aleyhine Şûrâ-i Devlete müracaatla «idari dava» açamayacağını tebliğ etmiştir.

Bu kabil ihtilâf ve davalar ya 3533 numaralı kanun mütebinde doğrudan doğruya halledilecek veya hadat da Heyeti Vekileye görüşülecektir.

Münakasaya fesat karıştıran müteahhit

Bahçekapıda Borsa kiraathanesi sahibi Cemil vekili İsak Nomer namında birinin bir arttırmada, artırmaya fesat karıştırdığı tesbit edilerek Gümrük ve İhtisarat Vekâleti tarafından 2 sene müddetle devlet artırıma ve eksiltmelemlerinden men'ine karar verilmiştir. Ayrıca âmme davası da görülmektedir.

Ankara'da bir tarih kurultayı toplanacak

Şehrimiz Üniversitesinde edebiyat fakültesi dekanı Hamit Uygunsoy Ankara'ya gitmiştir. Dekan Ankara'da fakülteye ait bazı meseleler hakkında Vekâletle temas edecektir.

Diğer taraftan Ankara'da bir «tarih kurultayı»nın toplanacağı öğrenilmiştir. Mumaileh bu hazırlıklarla meşgul olunacaktır.

Açık iş ve memuriyetler

Posta telgraf ve telefon umum müdürlüğü yapı işlerinde çalıştırılmak üzere 260 lira ücretli bir ve 210 lira ücretli bir yüksek münar işi yüz yetmiş lira ücretli üç fen memuru aramaktadır.

Şehrimiz tramvay idaresi de Siği arabalı için 3 elektrikli aramaktadır. Mütasakka ile saatte 28 kuruş ücret verilecektir.

HALK Filezofu

Biz, geri kafalıyız

Kendi kendine gelin güvey olan «Berlinin yarı resmi kaynağı» Türkiye'nin de «yeni nizam» a dahil olduğunu bildirdi. O gün, bugündür, siyaset ufuklarında bir takım «kaptıkça» seferleri göze çarpıyor. Esrarengiz ziyaretler yapıyor, başbaşa görüşmeler oluyor, ehemmiyeti iddia edilen bir takım içtimai aktediliyor.

Bütün bunlar Lütfi gıtaftır. Evvelâ, «Berlinin yarı resmi kaynağı» bir nezaket hatası yapıyor.

«Ey yarı resmi kaynağı!» Sen kimden izin aldın, sana kim söyledi ki, Türkiye'yi de yeni nizam sokuyorsun?

Mahiyetini henüz tamamiye kimsenin bilmediği «yeni nizam», bize öyle gelir ki, uzaktan görülen nüzune nazaran bir hostan dolabıdır.

Türkiye'nin, böyle bir dolaba girmeye, evvelâ, kafası, müsait değildir.

Biz, bu işlerde çok geri kafalı, çok muhafazakâr, çok mutaassıp insanlarız. Böyle yeni nizam, yeni dünya, lâflarına bizim aklımız ermez. Biz, körün değnek bellemesi gibi, mukaddes bir vatan bilizir, hür bir memleket tanırız, istiklâl âşıkız.

İstiklâlimizin en küçük zerresine yan gözle bakmak isteyenlerin hep birden başına çulların, ve bir temiz sopa atarız.

Ey yeni nizamcılar, görüyorsunuz ki, ultramodern siyasetten, yeni nizamdan, Bob - Stil destlik-tan, biz anlamıyoruz.

Türkiye müstakildir, ebediyete kadar istiklâl içinde yaşayacaktır. «Yeni nizam» pasaportu bizim hudutlarımızdan geçmez. Haydi uğurla olsun!

REŞAT FEYZİ

KÜÇÜK HABERLER

★ Maliye nezareti umum müdür - lüklerini birinden tekaüt edilmis olan Macit; gayri mübadi komisyonu veznedarlığında çalıştı. Sürada 150 bin liraya yakın kıymetli olan bazı bono - ları zimmetine geçtiği iddiasıyla dün şehrimiz adliyesine verilmiş ve tevkif olunmuştur.

★ Ambarlı açıklarında geçenlerde batan Yunan gemisinde bulunan bazı eşyaların suyun üzerine çıkarak sahile vurdugu görülmüş ve gümrük muhafazasına teslim edilmiştir.

★ Üniversite Rektörü B. Cemil Bilsel Ankara'ya gitmiştir. Orada bir konferans verecektir.

★ Bakırköy kaymakamı B. Mahir Öztürk kazada sınıma ile esası mücadele tedbirleri almıştır.

★ Ebedi ve Milli Şefin resimleri bulunan mecmua kâğıt ve kapaklarından kese kâğıdı yapan Yako ve Muiz isiminde iki iz'ansız kâğıdı polise yakalanmıştır. Polis kese kâğıtçıları «iki bir kontrol altına almıştır».

★ Kız enstitülerinin dördüncü sınıflarına girecek talebeler orta okuldan devlet imtihanı diploması almağa mecbur tutulmuşlardır.

★ Dün şehrimizden 100 bin liralık ihracat yapılmıştır. Bu meyanda Çekoslovakya sabun, Yunanistan ve Bulgaristan taze balık gönderilmiştir.

★ İstanbul gazete bayileri kâhraman askerlerimize nazik bir hediye olmak üzere aralarında 80 çift corap tedarik etmişler ve bunları İstanbul bayii Osman, Bozcaçiçi bayii Faik Çağaloğlu Halk partisi merkezine teslim etmişlerdir.

★ Son günlerde bazı semtlerde sade yağ ve zeytinyağı fiyatları 4 kuruş kadar düşmüştür.

★ Adli tebliğat işleri umum müdür - lüğüne posta işleri reis muavini Cafer Tayyar tayin olunmuştur.

— Jale diyordu, şöyle ışığın altına gel de bir resmini çıkarayım. Cahit yürürken aynada solgun yüzü, şaşkın tavrı birini gördü. Bu kendisiydi. Biraz evvelki güler yüzlü şimdi korkulu bir ifade almıştı.

«Budalalık ediyorum. Doktor Sükrü iyleştigimi söyledi. Artık korkacak hiçbir şeyim yok.»

Bu sırada jalenin resmini çıkarmak isteyen genç kız Cahide seslendi:

— Siz de geliniz!

— Geliyorum efendim..

Resmi çıkaran genç kız:

— Bundan daha güzel bir hatıra alamaz diyordu. Esasen ben de Adada çıkardığım resimleriniz de var. İhtiyarladığınız zaman onlara bakar, gençliğinizi hatırlarsınız.

Yeni evliler gülüyorlardı:

— İhtiyarlığa çok vakit var daha.

Resim çıktı:

— Teşekkür ederim, oldu.

Gün yavaş yavaş ağarmaya başlıyordu, davetliler birer ikiser gidiyorlardı. Nihayet herkes dağıldı, jale kendini bir koltuğa attı:

— Yorgunluktan bittim! dedi.

Yeni bir usul

Bazı işlerde kazanç vergisinin kiraya göre alınması şekli kaldırılıyor

Bir kısım işlerden 1 haziran 1942 den itibaren dükkân kıymetine nazaran kazanç vergisi alınması usulü kaldırılacaktır. Memleketin her tarafında bu vergi aşağıdaki kazanç nisbetlerine göre alınacaktır:

Aba dolabı vanaşlardan, arabacı tamircilerinden, gazete bayilerinden, koyun derilerinden, beki, nöbetçi ve cöban kürkleri vanaşlardan, ayakbağı tamircilerinden, avcılardan yüzde 20; boncu, küpe, boya ve emsal şeyler satanlardan, çirir ve çalkar makinesi, pamuğu kozasından, çekirdeğin - den ayıran makineyi işletenlerden, sarık tuncura kalıpcılardan, balta, kazma, kürek sapı yapıp satılardan, tüfek tamircilerinden yüzde 25.

DİĞER İŞLERDE

Çini takımlarından elbise alıp satanlardan, hayvan alıp ahırda besliyecek satanlardan, dokuma - cıhga müteallik hazır yün ve pamuk ipliği satanlardan, otomobil ve kamyon boyacılarından, sandalya tamir edip satanlardan yüzde 30; toptan ve perakende ay derisi alıp satanlardan, örüp te corap satanlardan, perakende kurutulmuş veya yas deri alıp satanlardan yüzde 50; saat satanlardan, perakende yapış ve yün satanlardan yüzde 45.

Terimleri islâh komisyonu

Maarif Vekâleti tarafından terimleri islâh için Üniversitede teşkil edilen «terimleri islâh komisyonu» yeniden müteaddit terimleri islâh etmiş ve raporlarını Vekâlete göndermiştir.

Zindan arkası yolu

Kasımpaşa «Zindanarkası» yolunun belediyece esası bir şekilde yaptırılması kararlaştırılmıştır.

İnsaat ayın 27 sinde bir müteahhide ihale olunacaktır.

POLİS MAHKEMELERİ

Kalamış koyunda bir ceset bulundu

Dün Kalamış koyunda bir genç cesedi bulunmuştur. Hüviyetini tesbit için üzeri arandığı zaman tesadüf edilen raso kâğıtlarından bunun bir mektepli olduğu anlaşılmıştır. 18 - 19 yaşlarında bulunan bu talebe Pertevniyal lisesinden Kuzguncukta oturan Saip isiminde bir gençtir. Saip gezinmek için Kalamışa çıkmış ve orada kazaan denize düşerek ölmüştür.

Beş eroinci yakalandı

Resit, Yani, Keorik, Hüseyin ve fakir Salih isiminde 5 eroinci dün muhtelif semtlerde eroin satarlarken suç üstünde yakalanmışlardır.

★ Husev isiminde birisi Araç kazasında bir hırsızlık yapmış ve yakalanarak karakola götürülerek bir odaya kapatılmıştır. Husev gece vakti nöbetçi bekçiyi bağlayarak kapıyı kırmış ve şehrimize kaçmış da dün yakalanmıştır.

Cahit karısını kucağına aldı, o dalarına çıkırlar.

— 4 —

Ertesi günü otomobil apartı - manın önünde durdu. Jaleye hizmet eden hizmetçi, Cahitle karısını kapıya açtı.

Annesi kızının odasını süslemişti. Etraf çiçek içindeydi. Küçük pembe abajorlu bir lâmba etrafa cana yakın bir aydınlık yayıyordu.

Jale bakındı ve tatlı tatlı gülmüştü.

Karı koca, bir müddet, yanyana birbirlerine dayanarak ayakta durdular. Cahit:

— Karım! dedi, bu kelime bütün hayatımız var jale, Karım! jale cevap vermedi, kocasının boynuna sarıldı, çenesinden öptü.

Anlaşmaları için konuşmalarına hacet yoktu. Birbirlerinin kalbinden geçenleri birbirlerinin gözlerinde okuyorlardı.

Düğün gürültüsü geçmişti. Geceyi otelde geçirmişlerdi. İşte akşam olmuş, ortaklık karmış, evlerine gelmişlerdi. Karı koca olmuşlardı. Burası sandıklarının yu -

(Devamı var)

No: 3

Yazar: FAHİM YAĞIZ

Deniz Fedaileri

OSMANLI - İTALYA HARBİNDE TRABLUS - GARB ve ADALAR MUHAREBESİ

Meşrutiyete kavuşan Osmanlılar..

mahrum bulunuyorlar. Orada Osmanlı nüfusu kadar bir yekün gösteren İtalyan kolonisinin muhafazası ve asayişin devam için İtalya krallığı tarafından idari ve askeri tedbirler alınması lâzım - dır!

Şeklinde yanayakla şikâyetle bulunuyorlardı.

Babâlı bu İtalyan tazallümü karşısında müstazat eden «İtalya muazzama sefirlerine yaptırıldığı tahkikatın neticesini bildiriyor, Trablusda iddia edildiği gibi ne zulüm, ne de şekavet hâdisesi mevcut olmadığını haber veriyordu.

Fakat, İtalyan tazallımının hakiki cephesini gayet iyi farkededen Babâlı, bunun Trablus ıslah için bir vesile hazırlığı olduğunu kestirerek gerek Trablus, Derne, Bingazi vilâyet ve müstarrıflıklarına, gerekse Akdenizdeki Osmanlı adaları müstarrıf ve hükümetlerine gönderdiği emirlerde:

«İtalyanların şikâyetini mucir olacak her türlü hâdiselerden tevakkü edilmesini» tavsiye ediyordu.

İtalyanlara ortaya attığı mevhum zulüm ve asayişsizlik hikâyeleri, İtalya Krallığı ile Osmanlı imparatorluğunun arasındaki siyasi münasebetleri tehdit edecek bir hale getiriliyordu. Bu arada diplomatik kanallarla diüvî muazzama nezdinde teebbühü geçen İtalya hükümeti; Cezair, Tunus ve Fasın Osmanlılardan alındığı sırada kendisine de Trablusgarb ve Bingazinin vâdedildiği bu devletlere hatırlatarak:

«Yeni bir inkılâbın tesiri ile meşgul bulunan Osmanlı imparatorluğundan Trablusgarb ve diğer Akdeniz sahillerindeki Afrika şehirlerinin alınması için emsâl zaman ve fırsat gelip çıkmıştır. İtalyaya bu hususta diüvî muazzama tarafından müdahale olunmasını, hâzırkâtında müdahale edilmemesi lâzımdır!»

Diye maksadını çılatmış bulunuyordu..

Yine o zamanlar bütün şiddetle Avrupa'da hüküm süren İngiliz ve Alman noktâmazlar farkı İtalyanın bu başvurusuna her iki taraftan müsbet cevap verilmesini menediyordu.

Maamafih; henüz meşrutiyete kavuşan Osmanlı hükümeti; daha inkılâbın ılerletici hamlesini hazmetmeden bir harbe girmek istemiyor; ordunun tensiki, donanmanın tanzim, ıslah ve harp vazifesini basarak bir kudrete getirilmesi işi nihayet bulmadık harbe girismenin imparatorluğu vahim neticelere sürükleyeceğini kestirerek İtalya ile münasebetlerin iyi bir şekilde devam etmesini istiyor, gözetiyordu

İtalya bir tarafın sefirini her gün Babâlıya göndermekle Trablusgarbta asayişsizlikten şikâyet ediyor, bir taraftan da İtalyanın cenubunda yapacağı askeri manevralar için kâhraman cenuba indiriyor, donanmasını Sicilya limanlarında tekkis ederek harp hazırlıklarını tamamıyordu.

Her iki memleket efkârı umumiyesi, gazetelerin verdikleri havadislerle hali ışha gelmiş, Trablusgarbın mukadderatını silâhı bir hal sekiyle bu ihtilâf neticesine bağlı görmeğe koyulmuştu.

(Devamı var)

AVRUPA HARBİNİN

YENİ MESELELERİ

İstikbal için vesikalar..

Yazar: ALİ KEMAL SUNMAN

Bu harbin başlangıcında ve başladıkdan sonra yer yer söylenmiş meşhur nutuklarda hep İngilizler aleyhinde lakırdı edilirken bunların her tacir olarak dünyayı zapt ettikleri tarzında türlü mütealeler yürütüldüğü görülmüştür. Fakat dünyaya bu kadar yayılabilir, bu kadar büyük bir kuvvete malik olabilmek için ayrıca insanın, ferdin meziyeti ve evsafı lâzım geliyor.

Bu evsafı şimdiki mücadele bir kere daha gösterdi. Her İngiliz gittiği yerde İngilizlerin bir mümessili imiş diye bir söz vardı. Her İngiliz gittiği yerde memleketinin her suretle müdafii oluyor. Dünyanın ucundaki denizlerde de karadardı.

Bu bahsın diğer bir tarafı var: Harp gibi fevkalâde vekayi sırada türlü müşkülâtla karşılaşan her İngiliz mutlaka Oksford mezunu değildi. Onun için belki de yazılarında ıslup aranmaz. Lâkin bu harpte de yeni bir edebiyat doğmuş oldu ki o da mektup edebiyatı, şu maldan olan muhabere - dir. Memlekette kalan zevceye, nişanlıya yazılmış bir mektupta en heyecanlı bir harp vak'asının tafsilâtını fenni tecrüata hiç girişilemezsiniz sade ve saf bir surette verilebilir. Bu mektupların öylesi olur ki bir gün en mühim bir vesika mahiyeti alır. Geçmiş nice vekayi vardır ki bunların ü -

lülü kalmış esrarını sonradan ikinci, üçüncü derecedeki seyirci -

(Devamı var)

İşte 1911 ağustosu nihayet bu - lurken İtalyanların Trablusgarbta hâdis hikâyeleri de almış, yürütmüş, İtalyanın:

«Bu zulüm ve asayişsizlik ne zamana kadar devam edecek?

Sualine Avam kamarasında cevap verecek şekilde beyanatta bulunan İngiliz Başvekil Sir Edvar Grey İtalya Hükümetine temas ed - derek:

«İtalya krallığı; Afrika topraklarında bulunan Osmanlı eyaletlerindeki cenebi tebaasının hasatan İtalyanların muhtelif vesile ve bahanelerle Osmanlı hükümeti ve memurları tarafından zulme maruz bırakıldığı, aşiretlerin ayaklanış yağmalara sebep olduğu, İtalyan ticaretinin devamı zarar - ları uğradığı, hülâsa Trablusgarb, Bingazi, Derne ve diğer Osmanlı şehir ve limanlarında bulunan İtalyan tebaasının mal ve can emniyetinden mahrum bulunduğunu iddia etmektedir.

Biz kendi tebaamızla diğer devlet tebaasının ne böyle bir zulme uğradığını, ne de örfi hükümlerle ittifak maruz tutulduğunu bilmiyoruz. Oradaki memurlarımız böyle hâdiseleri karşılamamışlardır.

Fakat İtalya böyle bir zulüm kanaatine saplanmış bulunuyorsa ve kendi tebaasını muhafaza ve müdâfaa etmek istiyorsa kendi başına tedbir almak iktidardır. Biz ne onun hukuku diüvî kaide - lerine uyan hareketlerine mâni olmak, ne de Osmanlıların bu ihtilâf hâdisesini sekillerinde âmil bulunmak tasavvurunda değiliz.»

Demesi İtalyaya:

Akdeniz harekâtında seni serbest bırakıyoruz. Osmanlılarla aradaki ihtilâfı sen istediğin şekilde halledebilirsin.

Şeklinde bir teygik mahiyetinde telâkki olundu. 1327 Eylülü - 1911 - nin ilk haftasında Trablusgarbta, Akdeniz adaları, limanlarında İtalyanlar tarafından her vesileden bir hâdis çıkarmak u - sulüyle sınır harbine girişildi.

İtalya bir tarafın sefirini her gün Babâlıya göndermekle Trablusgarbta asayişsizlikten şikâyet ediyor, bir taraftan da İtalyanın cenubunda yapacağı askeri manevralar için kâhraman cenuba indiriyor, donanmasını Sicilya limanlarında tekkis ederek harp hazırlıklarını tamamıyordu.

Her iki memleket efkârı umumiyesi, gazetelerin verdikleri havadislerle hali ışha gelmiş, Trablusgarbın mukadderatını silâhı bir hal sekiyle bu ihtilâf neticesine bağlı görmeğe koyulmuştu.

(Devamı var)

lerin yazılarında keşfetmek kabiliyetini. Büyük vak'alara karşın, bu vak'alarda ister istemez büyük bir rol almış bulun -

ların hepsi ayrı ayrı hatırat vazayak bırakmış değillerdir. Hatırat vazmak da ayrı bir iş. Hal - buki birçok yararlık göstermiş olanlar arasında öyleleri vardır ki değil hatırat yazmak, kendilerinden bahsetmek bile istemezler.

En heyecanlı bir vak'anın cereyan etmesinde iş görmek mevkinde olanların hatıratına en son gelecek veya hiç gelmeyecek olan bir şey varsa o da kaleme, kâğıda sarıl - makdır. Bu da mümkün olmuyacak bir iş.

Fakat mektup böyle değildir. Birbirinden haber almak için sabırsızlananların yazılarındaki samimi ve sade satırlar arasında verilecek malumat çok defa kıymetlidir. Hem de kâhraman bu satırlar arasında kendini methetmeği pek de düşünmez. «.. Şu saatte düşman taarruzuna uğradık. Hem - men sunu yaptık..» derken kendine arkadaşlarından üstün bir mevki vererek yüksekte uç - mayı düşünmez.

Telli ve teliz her türlü muha - bere vasıtasının mevcut olduğu bir zamanda birbirinden haber almak işi de pek kolay olduğu kadar kı - salmıştır da. Merak edince tele - fonu veya telgrafa hemen mura - caat ediliyor. Halbuki harbin fevkalâdeliği bu vesaitin istima - lını değiştirmiştir. Uzakta bulu - nanlar birbirlerine yine mektup yazıyorlar. İngilizlerin bir sahil - lindeki köyde bulunan anasına, ba - basına ve nişanlısına şok haberini vermek isteyen Uzak Şark suları -

daki geminin tehlikeli saatler geçtikten sonra daha dinlenmeden ilk iş memleketine bir mektup ka - ralamak oluyor. Oh.. Onlardan bir zaman ne kadar bahsetmiş..

(Devamı var)

İste Yunanistandaki mağlûb - yetin iç yüzü budur. Lideri ne - sünürse düşsün. İtalyan milleti millet olarak, sürüklenmiş istemiyor. Musolininin sözlerini - cikan ve üzerinde en çok duru - mast lâzımgelen mâna budur.

Kadıköy'de oturan korilelerinden B. Seyket yazıyor:

«Sular idaresinin herhan - bir eve su vermek için ev sahi - nin kefaletini ve üstelik (1) gibi ha - pı senedini istemesi (2) gibi ha - pı senedini tahvil eden yeni ve -

ripl kararını dün gazetesinde te -

duğum zaman benim der gıybeti - fen karşılaştığım bir gıybeti -

dimeyi faydalı buldum. Say -

mevsiyi bilince evimden. Bir -

taşınırken suyun artık keşif -

leğin sular idaresine gittin. Bu -

tida yapıp. 16 kuruşla bir -

SEHİRDEN - MEMLEKETTEN - BÖTÖN DÜNYADAN

SON HAVADİSLER

12 adalarda
İtalyan zulmü

Atina 22 (A.A.)— Atina ajansı bildiriyor: Gazeteler, on iki adada İtalyan mezaliminden kaçarak Yunanistan'a iltica edenler adalarında zulme karşı mücadele için orduya gönüllü olarak kaydedilenlerindeki müracaatı ve hâdis olan heyecanlı sahneleri tekerler ettiriyorlar. Bunlar bu hafta müsaade çıkar kılmaz kaydedileceklerdir.

Gazeteler, orta çağda Venedik ve Cenova nasıl sarsılmaz bir surette Yunanlı kalmışlarsa, 12 adada da 28 sene devam eden mezaime rağmen Elen mahiyetlerini kaybetmemiş olduklarını kaydediyorlar.

Tiran ve Draç
bombardımanı

Atina 22 (A.A.)— Arnavutluk'taki son Draç bombasına ilişkin olarak İngiliz pilotları hedef bölgeye büyük bir yangın çıkardıklarını bildirmişlerdir. Keza önümüzdeki haftalarda bomba atarak büyük hasarlar husule gelecektir. Dahi bataryalarının şiddetli ateşi İngiliz tavyarelerine hasar vermektedir.

İlk defa taarruza uğruyan Tirana hangarlarında ve hava meydanının diğer binalarında büyük bir yangın çıkmıştır. Mübim hasarlar vuku bulmuştur. Bir han-ve tamamen yıkılmıştır. Yangın uaklardan görülmekte idi. Pilotlar bu akımları muvaffakiyetle gerçekleştirdiğini beyanda mütektirler.

Yeniden bir çok
ganaim alındı

Atina 22 (A.A.)— Yunan başkandanlığının dün akşamki tebliği: Dün, bütün cepheye muharebeler devam etmiştir. Yunan kuvvetleri yeni muvaffakiyetler elde etmişlerdir. Yunanlılar vedisi büyük capta olmak üzere 15 top, hava ve diğer silahları, yüzlerce mitralyöz ve diğer silahları iltihata etmişlerdir. Bundan başka Yunanlılar bir mahrut ve erzak deposunu ele almışlardır.

Yunan tavyareleri de kesif uçurlar ve bombardımanlar yapmışlardır.

Sür'atle ilerliyen bazı
kıt'alar

Atina 22 (A.A.)— Yüksek bir makam sahibi Ekcene Telegraf muhabirine beyanatta bulunarak, Yunan kıt'alarının tesbit edilen alanlara göre, ihtivafile ilerlemekte olduklarını söylemiştir. Bununla beraber, bazı kıt'alar sür'atle ilerlemektedir. Bunlar o kadar sür'atle ilerlemektedir ki, işe menzile-nden çok uzaklaştıkları için, İngiliz tavyareleri ile kendilerine erişememişlerdir.

İşıklar hakkında yeni kararlar

(Birinci sahifeden devam) Bu tebliğata hayret etmişlerdir. Fakat bekler ısrar edince maske-lerden malmemesi olmuyunlar me-ken işkamlarını söndürölmesi karar-ı oturmışlardır. Bir kısım dükkancılar da bu yüzden saat 18 de kapatmışlardır.

Vali ve Belediye reisi B. Lütfi bu hususta dün gece gazete-lerde su izahatı vermiştir: Harici işkamlar söndürölmesi mecburiyeti bu aksamları itibaren başlamıştır. İc işkamlar dışarı sız-ırmaması mecburiyeti, gelecek ayın başından itibaren basıyacaktır. Bu gün son gününe kadar herkes evi-ayn ve dükkânının işkamlarını dışarı sız-ırmaması için icabeden tedbirleri almak ve o günden itibaren de iş-amlarını söndürölmesi.

Dükkanların ic işkamlarını ka-rtırlması, evlerde ve hususî mü-esseselerde dışarıya işkamların sız-ıması tehlikesi için tebliğattan ha-berdar edelim.

VALİ MUAVİNİN İZAHATI
Bu sabah görüştüğümüz Vali muavini B. Ahmet Kınık da eğer ev ve dükkânları bu kabil tebli-ğat yapılmışsa yanlış olduğunu ev-lerinde dikkatli olarak işkamların 1 saat önceye kadar söndürölmesi ve yalnız vitrinleri harici işkamların dün geçeden itiba-ren söndürölmesi icabettiğini söy-lemiştir ve icabeden emirleri vermiş-tiler.

VALİ EMNİYET
MÜDÜRLÜĞÜNDE
Vali ve belediye reisi B. Lütfi bu sabah emniyet müdür-

Bir İtalyan ga-
zetesine cevap

Atina 22 (A.A.)— İtalyan propa-ğandası, İngiliz - Yunan müna-sebatı ve «Yunanistanın İngilizce-ria esareti altına girmiş olduğu» hakkında roman mahiyetinde bir takım nesriyatta bulunmakta ber- devamdır.

Bu cümleden olmak üzere Mes-agero gazetesi, Yunanistanın in-ğiliz dostluğunu İngiliz imparator-luğuyla yerleşmiş olan Yunanlı-larla Londra ile münasebatla bu- lanan Yunan armatörlerinin ve Atina bankalarının nüfuz ve tes-irine hamletmektedir.

Bu gazete, bütün Yunanlıların efkârı umumiye vücutu getir- mekte müsavi hakkına sahip ol- duğunu unuttuyor.

Yunan efkârı umumiyesi, daha zivade İonien adalarının İngiliz- lere tarafından Yunanistan'a terkedil- miş olduğunu, geçen büyük harp- te İngilizlere ile olan silah arkadaş- lığının hatırasını düşündürüyor. Ma- mafih halkın hissiyatı, son yirmi sene zarfında Yunanistanın bü- tün büyük devletlere karşı müsai- vi bir itimat göstermekten ibaret olan siyaseti üzerinde müassır ol- mıştır.

İtalyan tecavüzü 1913'de
hazırlanmış

Atina 22 (A.A.)— «Atina ajansı» Messenger D'athenes gazetesi ya- zıyor:

İtalya Yunanistan'a karşı teca- vüzü 1913 denberi tasarlamıştır. Filhakika 19 mayıs 1913 tarihinde Eko Dö Pari gazetesi tarafından nesredilen İtalyan genel kurmay- nın gizli vesikalarda Oranto ka- nalı ile Korfu kanalının sevkül- ceys ehemmiyetleri ve Arnavut- ların Korfu karşısında bulunan sa- hillerini ele geçirmeleri lüz- umu tebarüz ettirmişti idi. Bunu takip eden müzakerelerde İtalyan diplomasisi bunu elde etmiştir.

Gazete tarafından zikredilen mevzu bahis vesikalardan muhtelif kısımları, İtalyanın daha 1913 den itibaren Arnavutluk sahilinin sevküleys emniyetleri meşgul olduğunu, bunun hiç şüphesiz daha o zaman bu sahillerde harp için verilmek tasavvurunda bulundu- ğunu isbat etmektedir.

Bulgar meclisinde Alman
dos'luğu

Sofya 22 (A.A.)— D. N. B. a- jansının hususi muhabiri bildiri- yor. Kralın nalkuna verilecek ce- vap hakkında Bulgar meclisinde yapılan müzakereler, bilhassa ha- ricî siyaset bakımından, Kral Borisin Hitleri ziyaretle teccil e- den Alman - bulgar dostluğu teza- hirünün tesirlerini aksettirmektedir.

Meb'us Nikola Vassileff Hit- lere karşı hayranlıktan bahsettik- ten sonra, çoktanberi kendisini göstermiş olan Alman - Bulgar dostluğunun bugün de harici si- yaset üzerine müessir bulundu- ğunu temin etmiştir.

lûğüne gelerek muvaffakiyetle tatbik edilen işkamların maske- len işi ile emniyet tedbirlerini tetkik etmişir. Mumaileyh; mas- keleme malmemesi muhtekillerinin amansız takibi için de emir ver- mistir.

Diğer taraftan dünkü haber ver- diğimiz gibi devairde bugünden itibaren sabahları yarım saat er- ken ise başlanıp aksamları saat 16.5 da çıkılmaktadır. Ekser ima- lâthane, fabrika ve bazı hususî müesseseler sahipleri de ögle ta- tilini ezaltmak, sabahları erken ise başlatmak suretile aksamları erken pavyos yapmağı muvafık bulmuş- lardır.

Maarif müdürünün verdiği izah- ata göre mekteplerin de saat 14 veya 14.30 da tatil edilmeleri için tedkiklere geçilip yeni bir evket cetveli hazırlanmasına başlan- dı.

Kapalı carı dün akşam iki saat erken olarak saat 17 de kapatıl- mış. Bu yeni karardan haberdar olmıyan müteaddit küçük esnaf evvelâ hayret etmişlerse de bilâ- hare kararın carı esnaf cemiyeti tarafından dükkânlarının talebi ve muvafakitle verildiğini bu sabah öğrenmişlerdir. Mezkûr cemiyet reisi Seyfi Tercanin bize verdiği izahata göre bu talep üzerine carı her sabah bir saat erken olarak 7.5 da açılıp saat 17 de kapatılacaktır. Kalabalık sokaklarda köşelerle be- yaz badana sürülmesine başlanıl- mış ve Eminönüne de bir kısım tre- tuvar badalanmıştır.

Libya üzerinde
büyük bir
hava muharebesi60 İtalyan tavyaresin-
den 10 nu düşürüldü

Kahire 22 (A.A.)— Hava ka- rargâhının dün akşam nesrettiği bir tebliğe göre, sarkî Libyada 15 İngiliz avcı tavyaresi ile 60 İtalyan avcı tavyaresi arasında vukua ge- len bir muharebe 10 İtalyan tavy- yesi düşürülmüştür.

Diğer taraftan İngiliz tavyareleri bazartesi - salı gecesi Tobrok ve Bardiyâ'yı bombardıman etmiş- lerdir.

Eritrede Assap limanına da şid- detli bir hücum yapılmış, doklarda, petrol depolarında, bir elektrik santralında mübim hasarlar vukua gelmiştir. 130 kilometre mesafeden görünen büyük yangınlar çıkarıl- mıştır. Bütün İngiliz tavyareleri üstlerine dönmüştür.

SÜVEYSE BOMBALAR ATILDI
Kahire 22 (A.A.)— Bir İtalyan bombardıman tavyaresi bazartesi günü Süveys minkasına bomba- lar atmıştır. Bir hasar olmamıştır.

Harbin bîdayetindenberi Mal- tada ölenler 96, yaralıları 108 kişidir.

Asker gözle
cepheler

(1 inci sahifeden devam) maktadır. Diğer taraftan Yunan- lılar Morava ve İvan tepelerinden bütün Görice yaylasına ve şehrine hâkim vaziyetlerini takviye et- mektedir. Bu vaziyette İtalyanlar- ın bu şehirde daha ne kadar za- man tutunabilecekleri sorulacak bir sualdir. İtalyanlar için yegâne ric'at yolu, Görice - Elbasan yo- ludur. Yunan kuvvetleri ise bu tek ric'at hattını da İtalyanlara kapamak vaziyetine geçmek üze- redirler. Bu takdirde, Görice'nin daha uzun zaman dayanmasına imkân olmasa gerektir.

Conupta da 70.000 mevcutlu İ- talıan kuvvetleri aynı ihata teh- likesine düşmemek için, hattâ el- lerindeki harp malmemesinin ço- ğunu götürmeden çekilmekte ve takip olumaktadırlar.

Yunan kuvvetlerinin merkez - den de Tepedelen'e doğru İtalyan- ları tazyik ettiklerine şüphe yok- tur. Bu suretle zaten Epir cephe- sinde hayli sarsılmış olan İtalyan kuvvetleri ne kadar sür'atle geriye çekilmiş olsalar da, tazyik tesiri- ni gösterir, İtalyan kuvvetlerini ilâye ayırmış göröcektir.

Bu takdirde ise, temaslarını kay- betmek istemeyen İtalyanların Malisyaya doğru çekilecek, orada bir mevden muharebesi kabul et- meleri lâzım gelecektir.

Romanyanın da üçlü
pakta iltihak
bekleniyor

(1 inci sahifeden devam) hayrette bulunmaktadırlar. Yalnız su- rası vardır ki, Macaristanın yeni Avrupa nizamına ne tarza hizmet etmek fikrinde olduğu ve Transil- yavadaaki Rumen ekalliyetleri hakkındaki taahhütlerine nasıl ri- ayet edeceği merak olumaktadır.

Rumen matbuatı, Almanyanın kendi sivasat oyununa cenubı sarkî devletlerini sürüklemek için sarfettiği gayretleri ehemmiyetle kaydeylemektedir.

Yeni münakale vekili
iş başında

(1 inci sahifeden devam) rak kadroya dahil arkadaşlarıyla takatimizin yettiği kadar bu işi iyi başarmaya vatan ve millete bu volda da hizmetimizi edaya çalış- mak şiarımız olmaktadır.

Diğer taraftan sikkî sebepler dolayısıyla istifa eden eski Vekil Ali Çetinkaya da dün Vekâlet'e ge- lerek muamelâtı hâline devir ve teslim etmiştir.

Ali Çetinkaya holde toplanmış olan Vekâlet memurlarına sikkî sebepler dolayısıyla istifa etmiş ol- duğunu, kendilerinin yeni ve de- ğerli Vekile emanet ettiğini bildi- rip veda etmiştir.

Dün yapılan tecrübeler

Niğde, Tekirdağ, İdrir ve Mer- sinde dün hava tehlikesine karşı pasif koruma tecrübeleri yapılmıştır. şehrimizde de vakında ge- ce vakti bir tecrübe yapılacaktır.

SON 24 SAAT

içindeki
Hâdiseler

(Bu yazının metinleri Ana- dolu Ajansı bültenlerinden alınmıştır.)

Telhis eden: MUAMMER ALATUR

Üler pakta iltihak protoko- lünü imzalandıktan sonra, Buda - pesteye dönen Macar Nazırları Nap- imir Admiral Horti tarafından kabul edilmiş ve izahat vermişlerdir. Macaristanın, bu ittifakla harbin genişlemesi takdirinde mihrver devletlerinin yanında yer alması lâzım gelmektedir. Romanya göre, iltihak kayıtsız ve şartsızdır.

Şimdi Romanya Başvekilî Ge- neral Antonesku da Berlin'e mü- teveccihen Balkan hareketi et-erek, Alman hududunun geçmiş ve hudutla protokol şefi tarafından karışdırılmış bulunmaktadır. Baş- vekil, refakatindeki diğer nazırla birlikte bugün Berlin'e var- mış olmaktadır.

Stefani ajansı, İtalyan diploma- tik mahfellerinin, Romanyanın da pakta iltihak edeceği kanaatinde bulunduğunu bildirmektedir.

Aynı ajans diyor ki: «Böke da- hil milletlerin heyeti umumiye - sinden Avrupa'da haricte olarak yalnız İsveç ve İsviçre kalacak ve bunlar da Avrupa'da yabancı iki cısım gibi kalmayı tercih etmez- lerse, kendiliklerinden böke dahil olmayı düşüneceklerdir. Porteki- zin muvafık vaziyeti, Madrid yolu ile ve bilhasıta kaydedilmektedir. Sovyetlerin prensip itibarile mu- vafakati elde edilmiştir.»

Aynı İtalyan ajansına göre «A- vrupanın mütehit idaresine karşı koymuş olan Yunanistan delilini- nin cezasını çekecektir. Türkiye ise, seratin ilcaatı ile, yeni Avrupa, Akdeniz ve Asya nizamı lehine ve yahut yeni sistem aleyhine vaziy- et almak mecburiyetinde kala - cakmış.»

İNGİLTERENİN MOSKOVAYA
TEKLİFLERİ

İngiliz Haricîye Nazırı Lord Ha- lifaks dün Lordlar kamarasında söz alarak, umumi siyasi vaziyet- tin bir izahını yapmış ve bilhassa demişti ki:

«Elimizdeki malmata nazaran, Molotofin Berlin ziyareti esna - sında olup bitenler hakkında işa- rette bulunmak üzere şimdiki söyliyebilecek pek az şey vardır.

Sovyetlere bir ticaret anlaşması için bazı teklifler bulundu. Bu teklifler hâlâ Sovyetler hükûme- tinin önündedir. Kabul edilecek mahiyette olduğunu zannettiğimiz için cevap bekliyoruz. Sovyetlerin toprak ilhakları hakkında İngiliz taahhütlerini de nazarı dikkate a- larak tekliflerde bulundu. Nihai- yet iki meleklet münasebetlerini iyileştirmek ve sütefethimlerini or- tadan kaldırmak için de, umumi mahiyette bir takım teklifler yap- tık.»

Yunanistan'a yarımdan bahse- den Lord Halifax demişti ki «Bu harp çok iyi gidiyor. Onu bitir- mek için az veya çok bir zaman geçmesinin ehemmiyeti yoktur. İ- talyada vaziyetini o kadar mem- nun olmıyauların sayısı gittikçe artmaktadır. Yunanistan'a müb- lûcün olabilecek her türlü yardımı da bulunmak, hükûmetin tesbit etmiş olduğu bir siyasettir.

Almanya'ya gelince, evet, kuv- vetli ve azimli bir düşmandır, fak- kat İngilizleri iltislaya muvaffak olamamıştır. Hitlerin şimdiki gaye- rili, yaklaşımakta olan kışın acılık- larına milletin hazırlamak için, bazı siyasi muvaffakiyetler elde etmek hususundaki çırpmalarının- dan başka birşey değildir.»

İNGİLİZ KRALI AVAM
KAMARASINDA

İngiliz Kralı dün Avam kama- rasının yeni içtima devresini iki nutukla açmıştır. Kral nutukla- rından birini taht üzerinde biz- zat okumuştur. Kral bilhassa de- miştir ki: «Milletlerin ve müte- fiklerin, hürriyetin temin edilme- sine kadar tecavüzî milletlere karşı mücadeleyle devam aziminde mütehattirlar. Amerika ile münase- betlerimiz bugünkünden daha fazla samimi olamaz. Amerika - dan zittikçe artan miktarda harp malmesi geldiğini memnuniyet- le öğreniyoruz.»

Kralın ikinci nutkunu Lordlar kamarasında Lord Samsel Si - mon okumuştur. Kral bu nutkun- da da hulasatan diyor ki: «Bir se- neden fazladır deniz, kara ve ha- va kuvvetlerini hürriyetin dava- sını müdafaa ediyor. Almanya ta- rafından istila edilen meleklet - lerin hükûmetlerini buraya ka- bul etmekle memnuniyet duyuyo- rum. Fransız felâketinden sonra, müyecavizin yanında yer alması olan İtalya Yunanistan'a hücumu kalkmıştır. İmparatorluğunun melekletleri Yunanistan'a yardımı koşacaktır. Melekletim, Akdeniz minkasında Mısır ve Türkiye ile kıymetli ittifak mu-

Bulgaristana
son tavsiye

(Basmakaleden devam) zım» oynama ve boğuntusuna getirmesi nasıl beklenebilir?

Böyle bir taleple karşılaştığımız ve böyle bir talebin vuku bulaca- ğına kanaat getirdiğimiz her anda bizi arıyanlar harp dışında değil, ancak harbin ve tekrar başlayacak mukaddes istiklâl mücadelemizin içinde bulurlar. Buna hazırız, bu karardayız.

Yugoslavya ve Bulgaristana ge- lince, bu iki dost melekletin ne yaptığını, ne yapacağını, ne hâl ve vaziyette bulunduklarını bil- miyoruz. İtalyan ajansının tebli- ğinde adeta bu iki devlet ile de her alıverişin bildirildiği gibi bir zehap uyandırmak isteniyor. Yu- goslavyanın, istiklâl ve birliğini tehdit edecek her hâdis ve talep karşısında mukavemet edeceğine şahsan kanız.

Bulgaristana son tavsiyemiz: Tehdide boyun eğmemesi, yaldızlı vaatlere inanmamasıdır.

Her iki vaziyetin de Bulgarista- nın istiklâline malelacıdır. Bulgaris- tanın istiklâli bütün Bulgarlar için günün yegâne hayat bilcisi olmak iltiza eder. Galip bir Almanya ve İtalya Bulgaristana hayat hakkı vermeyeceği kadar bunların mağ- lâbiyeti de onlara destlektik ve yataklık etmiş vaziyette ve tarih huzurunda kendini satmış olmak töhmetinde kalacak bir Bulgaris- tana hayat hakkı vermeyecektir.

Bulgaristanın kapılarını harici kuvvetlere açması ve ecebi ordu- ları hududumıza yansıtmaması ne kadar müsaade ve müsamaha et- miyeceğiz bir vaziyet ise, yine Bulgaristanın bitarofliktan ayrıl- maması o kadar aleyhinedir ve uç- rumu yuvarlansından ve kendi ipini kendî eli ile çekmesinden başka hiçbir şey değildir.

ETEM İZZET BEİNCE

Doktor Mazhar
Osman'ın istifası

Profesör doktor Mazhar Osman sikkî sebepler dolayısıyla Bakırköy emrazı aklıye hastanesi seretab- lîğinden istifa etmiştir. Yerine dok- tor Nüstü Recep tayin olumuştur. Mazhar Osman sikkî şurasına iş- tirak için Ankara'da bulunmakta- dır.

hedeflerinin mevcudiyetinden fay- dalanmaktadır.

CÖRÇİL DE BİR NUTUK
SÖYLEDİ

Kralın nutkuna cevap olarak verilmek üzere tevdi edilen bir taktir üzerine söz alan Başvekil Cörçil bilhassa demişti ki: «Harp sahnesi hakkında beyanatta bu - lunnamın zamanı olmadıgını zan- nediyoruz. Akdenizde iki harp cereyan ediyor: Biri, adette çok yüksek düşmana karşı Mısırın ve Süveys kanalının müdafasıdır. Fakat istila kuvvetleri üzerimize düşerse, vazifemizi yapacağımıza kanım.

İkincisi, başkına uğruyan Yu - nanistandır. Yunanistan, toprak - larını mütevillerinden tenizle - miştir. Daima ağır bir yük altın- da bulunan kaynaklarımızdan Yu- nanistana faydalı bir yardım ul- sâbetinde ayrılmayacağız. Gideceği - miz ul uzundur. Şimdide kadar bu harp tam silâhli bir Almanya ile dörtte bir silâhli Britanya ara- sında yapılmıştır. Böyle olduğu halde bunu o kadar fena başarma- dık. Karşımızdakilerle aynı dere- cede ve hattâ daha üstün silâhli olacağımız zamanı itimat ve ü- mitle görüyorum. Bize zaferi te- min edecek, Amerika ve Büyük Britanya imparatorluğu tersane- lerinin, talimhanelerinin ve ilmin bizlere maddî üstünlüğü temin e- deceği zamanı bekliyoruz.»

HARP VAZİYETİ
Yunan cephesinden Atinaya ge- len haberlere göre, Görice üzerin- deki Yunan tarassut postaları u- zun bir İtalyan kafilisinden şehir - den avrıldığını ve şimalde doğru çekildiğini görmüşlerdir. Fakat bu- nun umumi bir tahliye başlangıcı olup olmadığının malûm değildir.

Enir bölgesinde de, İtalyanlar ihata edilmek tehlikesine karşı şı- male doğru ric'at etmektedir. Mü- temediyen artan İngiliz - Yunan hava taarruzları dolayısıyla, İtal - yan lüzumu derecede takviye kıtaatı olamaz olumsalardır. İtal - yanlar Arnavutluk içindeki yeni mukavemet hatlarını tutmağa çalış- maktadırlar.

İNGİLİZ HAVA MAREŞALİ
ESİR DÜŞTÜ

Romadan bildirildiğine göre Vellington tipinde bir İngiliz tavy- are Sicilyada yere inmeğe mecb- ur edilmiş ve içinde bulunan ye- di kişi esir almıştır. Bulunma a- rasında Hava Mareşali Boyd Owen Tudor ile bir binbaşı ve küçük rütbeye üç subay bulunmaktadırlar.

Boydun orta sark kuvvetleri ha- kumandanına mevzin tayin edil- diği, İngiliz hava kuvvetleri kad- rosunda yapılan son değişiklikler münasebetle bildirilmiştir. Boyd o zaman Mareşallığa terfi etmiştir.

Cuma konuşmaları
FİKİR ÖRGÜSÜ

(1 inci sahifeden devam) ve kendi kendisine öten dükküklü balon yaygaraları dolu...

Filânı mütefekkir, falanı şair, fışmanı da münekkittir tanırız. Mü- tefekkirin faraza 10 cilt eseri var- dır. Hepsi de bir zamanların (Pa- ris) inde oturan efendisi filozof- tan tercüme... Geriye birkaç ma- kalesile birkaç sohbeti kalır.

Bu mütefekkir Türkiye'dedir ve ismi bilce mahfuzdur.

Altıncıya yaklaşıp şair, son hamaratlıkları müstesna, yalnız 60 mısra yazmışsa, (Greta Garbo) vari esrar peçesini yüzünden dü - şürmemek ve zamana hedef kur- mamak icindir.

Bu şair Türkiye'dedir ve ismi bilce mahfuzdur.

Simfta yoklama yaparcasına (mevcut - namevent...) diye san- atkâr yoklaması yapan münek - kit, bütün salâhiyetini, beş buçuk lâühalı satırla, üç buçuk aşaklı nühteye borcudur.

Bu münekkitt Türkiye'dedir ve ismi bilce mahfuzdur.

Buna rağmen mütefekkir, ken- dinin yeni bir dünya görüşüne; şa- ir, yeni bir ses cevherine; münek- kit de, bir teukit ölçüsüne sahip kabul eder.

Bir günlük beylik beylikler der- ler. Saydığım zavallılar da, gün- lük kadranın fanî, fakat müteselli küçük beyleri...

Tanzimattanberi soruyoruz: — Olmuyor, olmuyor; acaba niçin?

Meseleyi daima keyfiyet cephe- sinden ele alıyor, daima terkihi bilce meçhul bir keyfiyet celsikliği vehmediyoruz. Haklıyız; birşey yalnız keyfiyetle var veya yoktur.

Fakat hence ve bize nisbette bu, doğru bir metod değil...

Henüz kemmiyet yokusunu sö- kememiş bir hamlenin, keyfiyet ufkı üzerinde düşünilemez bile...

Keyfiyet, tecellisini iki merha- lede tamamlayın bir sır: Evvelâ kemmiyet ihtiyacını mey- dana getirir, her elmin fezdakî mekân ihtiyacı gibi, boşlukta yer isgal etme hasasına erer, ondan sonra kendisini ifadeye geçer.

Radyomü maddenin bile, hiç de- ğişile binde bir miligramlık bir kü- cesi olmalı ki, bir ifadesi ve tesiri bulunsun.

22 muhtekir daha
yakalandı

(1 inci sahifeden devam) Ebussüdt caddesinde Vitali, Tepe- başında Moiz, Galatada Nesim, Galatada Sehsuvar sokagında toptancı kâhter Ralef, Tepebaşında kâhter Havik, Yenicaime pılcı Moiz, Kuzguncukta Elvazar, Bah- çekapıda Kırkor ve Sahin cep fe- nerinde ve pilleri ihtikârlardan ve Fermenecilerde boya fabrikası sa- hibi Yorgi de boya ihtikârı yap- tıklarında yakalanarak adliyeve ve- rilmişlerdir.

Ketencilerde sabuncu han cadde- sinde 49 numaralı toptancı İsakın marazasında tezgâhtar Elbadan kâhter almak için müraaceat eden- lere kâhterların polis müdriyetine satıldığını halka ve memurlara söylediklerinden yakalanmıştır.

Nisantasında Vali konağı cadde- sinde 83 numarada kömürü ve o- duncu Yordan kömür ihtikârını - dan. Kocamustafapaşada Berber Sefik sokagında Manol kok kömü- rü ihtikârından, Bakırkövde İstan- bul caddesinde bakkal Yordan ka- hve ve saklayıp beyaz peyniri 60 ku - rusa sattığından tutulmuşlardır.

Üsküdarada Uncular caddesinde 3 numarada bakkal Hakkı, Hâkî - miyeti millîye caddesi 118 nume- rada bakkal İhsan, Toptaşı cadde- sinde 7 numaralı kuru kahveci Tahsin, aynı caddede 33 numarada Yakup ve ortağı Hilmi, 49 nume- rada bakkal Ahmed de ihtikâr su- cûle adliyeve verilmişlerdir.

★ Vasington 22 (A.A.)— Ameri- kanın yeni Fransa büyük elcisinin tayin edilmeğe üzere olduğu Fran- samın Almanya'ya karşı takindü- tavri hareketi karşı Amerika hü- kûmetinin iltiraz etmediği suretin- de tefsir edilmektedir.

Tabavyüz hassası olmıyan, me-
kan ısgal etmiyen maddenin ne
kendisi vardır, ne de herhangi bir
vasfı...

Madenleri teneye eldöğü halde, radyomü taklidi yapan bu namev- cutlara bildirdimdir ki, radyo - mum radyom olarak varlığı dere- cesinde var olmya karar veren insan, cilt cilt fikir ve şiir maysa- lastırmaya mecburdur.

Radyomu ve kesafet sırrını ya- ratan Allah bile kitaplık söz kad- rosu içinde konuştı; kitaplık söz kadrosunu yarattı.

Sahtekârlığa metelik vermiye - lim...

Kitaplık hacmi olmıyan müte - fekkir, şair ve münekkitt; riyazî bir kat'iyetle namevcuttur.

Binalaştırmadığı sentezin mü - tefekkirinden, örgüleştirmediği şiirin saizinden, ölçüleştirmedği tenkidin münekkidinden iğreniyo- rum!

Alet ve iş diye iki şey tanıyo - ruz.

Aletin hakkı verilmezse iş öksüz kalır.

Ne diye mevhum bir takım iş nazariyeleri kuruyoruz. İşte mev- hum olmıyan hakikat:

Aleti kullanmaktan, aleti işlet- mekten âciziz.

Aleti işletmeğe savaşıymışımı- zın ve nefsimize boyuna mühtlet verişimizin de hilesi aklı:

Böyle bir işe kalkıştığımız an- da, bütün kıfayetsizlik ve aybı - nuz, suya çekilmiş yosunu ha- vuz dibi gibi meydana çıkacaktır.

Bir miskal davul tozu ve bir miskal minare gülgisi peşinde ge- zercesine aradığımız ve bulma - dığımız keyfiyet tılsımı, ona karşı istidatızlığımız kadar, âletine gös- terdiğimiz saygısızlık yüzünden e- le geçmiyor.

Her birinin kitabı halinde, arı- dan bul, inekten sü, koyundan yün istiyoruz da; mütefekkir, şair, münekkitt mekamlarına kurulmuş sahtekârlardan kitap istemiyoruz.

Tavuk mu yumurtadan çıktı, yumurtası mı tavuktan?

Sorgunun

